

Yhteistoiminta-alue

VAMMAISPALVELULAIN MUKAISTEN KULJETUS- PALVELUIDEN OHJEET 1.4.2021 ALKAEN

Yhteistoiminta-alue

Vammaispalvelulain mukainen kuljetuspalvelu

Vammaispalvelulain 8 §:n 2 momentin mukaan kunnan on järjestettävä vaikeavammaiselle henkilölle kohtuulliset kuljetuspalvelut niihin liittyvine saattajapalveluineen silloin, kun henkilö vammansa tai sairautensa johdosta välttämättä tarvitsee palvelua suoriutuakseen tavanomaisista elämän toiminnoista.

Vaikeavammaiseksi katsotaan henkilö, jolla on erityisiä vaikeuksia liikkumisessa ja joka ei voi käyttää vammansa tai sairautensa vuoksi julkista joukkoliikennettä ilman kohtuuttomia vaikeuksia.

Kuljetustarpeen tulee johtua vammasta tai sairaudesta, jonka aiheuttama haitta on pysyvä tai pitkäaikainen. Erityisiä vaikeuksia eivät ole kauppakassien kantamiseen liittyvät haitat, yksinäisyys, haja-asutusalueella asuminen tai joukkoliikenteen puuttuminen asuinalueelta.

Akaan kaupunki ja yhteistoiminta-alue Urjalan kunta ovat tehneet sopimuksen Tuomi Logistiikan kanssa kuljetuspalveluiden järjestämisestä 1.8.2018 alkaen.

Tuomi Logistiikan Kuljetustenohjauskeskus = KUOHKE.

Tuomi Logistiikka on kilpailuttanut takseja ja invatakseja toiminta-alueellaan. Jatkossa nämä kilpailutetut autot hoitavat kuljetuspalvelumatkat.

Kuljetuspalvelumatkat

Kuljetuspalvelumatkat myönnetään määräaikaisesti tai toistaiseksi.

Asiointi- ja virkistysmatkoja voidaan myöntää pääsääntöisesti vähintään 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa. Asiakas voi myös hakea vähemmän kuin 18 yhdensuuntaista matkaa kuukaudessa.

Asiointi- ja virkistysmatkojen lisäksi voidaan myöntää välttämättömät työ- ja opiskelumatkat. Kuljetuspalvelumatkoja ei voi käyttää etukäteen eikä niitä voi siirtää seuraaville kuukausille. Kaikkia myönnettyjä kuljetuspalvelumatkoja ei tarvitse käyttää.

Yhdensuuntainen matka

Kuljetuspalvelumatka on aina yhdensuuntainen matka lähtöosoitteesta määränpään. Matka on aina tehtävä suorinta reittiä. Lyhyt pysähdys esimerkiksi kirjeen jättämiseksi postilaatikkoon on mahdollista. Pysähtyminen pidempiaikaista asiointia varten (esim. apteekissa tai kaupassa käynti) keskeyttää yhdensuuntaisen matkan ja kyseessä on uusi matka. Pysähdys on ilmoitettava Kuljetustenohjauskeskukseen matkan tilauksen yhteydessä. Paluu lähtöosoitteeseen on uusi kuljetuspalvelumatka.

Kuljetuspalvelun käyttörajat

- **Akaan kaupunki**

Asiointi- ja virkistysmatkat voi tehdä Akaan kaupungin alueella tai seuraaviin lähikuntiin: Lempäälä, Vesilahti, Urjala, Valkeakoski, Hämeenlinna ja Tampere. Matka on tehtävä suorinta mahdollista reittiä.

- **Urijalan kunta**

Asiointi- ja virkistysmatkat voi tehdä Urijalan kunnan alueella tai seuraaviin lähikuntiin: Akaa, Forssa, Punkalaidun, Vesilahti, Sastamala, Humppila ja Hämeenlinna. Matka on tehtävä suorinta mahdollista reittiä.

Yhteistoiminta-alue

Kuljetuspalvelumatkan lähtö- tai päätepisteen tulee olla kotikunta.

Mikäli asiakkaalla on poikkeavia matkatarpeita, tulee hänen ottaa yhteyttä Akaan vammaispalvelutoimistoon, jossa voidaan päättää matkan mahdollisesta myöntämisestä yksilöllisen tarpeen ja kustannusten kohtuullisuuden perusteella. Harkinnanvaraisiin matkoihin asiakkaalla ei synny subjektiivista oikeutta.

Kuljetuspalvelu on henkilökohtainen

Vaikeavammaisten kuljetuspalvelupäätös on henkilökohtainen ja matkan tarkoitus on asiakkaan tarpeiden mukainen. Kuljettajan velvollisuus on tarkistaa asiakkaan henkilöllisyys. Jos kuljetuspalveluita käytetään ohjeiden vastaisesti tai vilpillisesti, vahingon aiheuttaja on velvollinen korvaamaan kunnalle aiheutuvan vahingon.

Asiakkaan on itse oltava mukana kuljetuspalvelumatkalla, asiointia ei voi hoidattaa taksinkuljettajan tai muun henkilön toimesta.

Asuinpaikan ja olosuhteiden muuttumisesta on ilmoitettava

Olosuhteiden, osoitteen tai kotikunnan vaihtuminen tulee ilmoittaa viipymättä vammaispalvelutoimistoon. Kotikunnan vaihtuessa kuljetuspalvelua haetaan uudesta kotikunnasta. Pitkäaikaiseen laitoshoittoon siirryttäessä tarve kuljetuspalveluun harkitaan uudelleen.

Kuljetuspalveluoikeuden päättymisen ja väärinkäytökset

Oikeus Akaan kaupungin myöntämään kuljetuspalveluun päättyy asiakkaan muuttaessa toiselle paikkakunnalle, siirtyessä pysyvään sairaala- tai laitoshoittoon sekä kuoleman tapauksessa. Myös asiakkaan terveydentilassa tapahtuneiden oleellisten muutosten yhteydessä oikeutta kuljetuspalveluihin voidaan tarkastella uudelleen.

Ohjeiden vastainen kuljetuspalvelun käyttö aiheuttaa kuljetuspalvelun päättymisen. Väärinkäytöstä aiheutuneet kustannukset peritään takaisin. Palvelun väärinkäytöt annetaan poliisiviranomaisten tutkittavaksi.

Matkan tilaaminen Kuljetustenohjauskeskuksesta (KUOHKE)

Kuljetuspalvelumatkat tilataan Tuomi Logistiikan Kuljetustenohjauskeskuksesta. Matkoja voi tilata ja tehdä mihin vuorokauden aikaan tahansa kaikkina viikonpäivinä. Kuljetustenohjauskeskuksessa yhdistellään samaan aikaan samaan suuntaan kulkevien henkilöiden matkoja. Kuljetustenohjauskeskuksesta välitetään tilaukset parhaiten soveltuvalla autolle.

Menomatka on tilattava vähintään tuntia ennen ja paluumatka vähintään puolta tuntia ennen matkan alkua Kuljetustenohjauskeskuksen aukioloaikoina maanantaista lauantaihin klo 6.00 – 21.45 ja sunnuntaisin klo 7.15 – 21.45.

Jos matkaa ei voi tilata etukäteen perustellusta syystä, Kuljetustenohjauskeskus pyrkii järjestämään soveltuvan kuljetuksen 20 minuutin kuluessa tilauksen vastaanottamisesta. Kuljetustenohjauskeskuksen ollessa suljettuna ennakkotilauksia ei edellytetä. Tällöin tilauspuhelut välittyvät Tuomi Logistiikan alihankkijalle. Jos asiakas kulkee esimerkiksi harrastukseen, opiskeluun tai työhön säännöllisesti, hän voi tilata matkat yhdellä kertaa kuukaudeksi kerrallaan. Opiskelu- ja työmatkat tulisi tilata kuljetustenohjauskeskuksen aukioloaikana klo 8.00 – 16.00 välillä.

Tilatun matkan peruuttaminen

Matkan peruuntumisesta on ilmoitettava viipymättä Kuljetustenohjauskeskukseen. Ilmoittaminen on välttämätöntä, jotta autoa ei lähetetä turhaan. Ellei matkaa peruta viimeistään 30 minuuttia ennen sovittua matkan alkua, asiakkaalta vähenee yksi matka.

Auton saapuminen

Asiakkaan tulee olla valmiina lähtöön viimeistään sovittuna aikana. Matkat pyritään järjestämään asiakkaalle tilauksen yhteydessä ilmoitettuna ajankohtana, tähän saattaa kuitenkin vaikuttaa ajo-olosuhteet tai autojen saatavuus. Tilausvaiheessa ilmoitettua ehdotonta perille saapumisajankohtaa ei saa kuitenkaan ylittää.

Matkan maksaminen

Asiakas maksaa kuljettajalle asiakasmaksun eli matkan omavastuuosuuden. Jokaiselta kuljetuspalveluasiakkaalta veloitetaan tehdystä matkasta omavastuu ja vähennetään yksi yhdensuuntainen kuljetuspalvelumatka. Tämä koskee myös yhdessä matkustavia perheenjäseniä, joilla on oma kuljetuspalvelupäätös.

Vammaispalvelulain mukaisista kuljetuspalveluista peritään julkisen joukkoliikenteen mukaiset omavastuuosuudet, jotka yhteistoiminta-alueen perusturvalautakunta on vahvistanut.

Yhteistoiminta-alue

- **Akaan kaupunki**

Akaan kaupungin alueella on käytössä Akaan kaupunkilippu. Omavastuuosuus yhdensuuntaisesta matkasta Akaan sisäisessä taksiliikenteessä on 1,00 euroa / matka 16-25 vuotiailta aikuisilta, eläkeläisiltä, vammaisilta ja opiskelijoilta. Muut yli 26-vuotiaat henkilöt maksavat 2,00 euroa / matka. Matkat ovat maksuttomia 0-15 vuotiailta.

Omavastuuosuuden hinta on aina sama riippumatta siitä, kuinka pitkä Akaan sisällä kuljettu matka on. Akaan lähipaikkakunnille suuntautuvan yhdensuuntaisen matkan omavastuuosuus perustuu matkahuollon viimeisimpään kilometriperusteiseen taksataulukkaan. Työmatkojen omavastuuosuus peritään kuten edellä.

- **Urjalan kunta**

Urjalan kunnan alueella ei ole käytössä sisäistä palveluliikennettä. Urjalan kunnan alueella ja lähipaikkakunnille suuntautuvissa matkoissa yhdensuuntaisen matkan omavastuuosuus perustuu matkahuollon viimeisimpään kilometriperusteiseen taksataulukkaan. Työmatkojen omavastuuosuus peritään kuten edellä.

Tuttutaksi (=vakiotaksi)

Asiakkaalle voidaan myöntää yksilöllisiin tarpeisiin perustuvia erityisoikeuksia. Mahdollisuus kyseisen oikeuden käyttämiseen arvioidaan **aina yksilöllisesti** vaikeavammaisen henkilön vammasta ja sairaudesta aiheutuvien syiden ja muun asiaan sekä tilanteeseen liittyvän selvityksen perusteella. Oikeutta haetaan vammaispalveluista ja hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto.

Saatuaan päätöksen tuttuksioikeudesta asiakas valitsee itse tuttuksin Tuomi Logistiikan kilpailuttamista autoista. **Tuttutaksiksi asiakas ei voi valita läheisen sukulaisen omistaman yrityksen autoa ja kuljettajaa.** Tuttuksin voi tilata suoraan kuljettajalta tai halutessaan myös Kuljetustenohjauskeskuksesta.

Asiakkaan tai kuljettajan on aina ilmoitettava tuttuksimatka viimeistään tuntia ennen Kuljetustenohjauskeskukseen. Jos tuttuksi ei voi hoitaa tilausta, kuljettaja palauttaa sen hyvissä ajoin Kuljetustenohjauskeskuksen välitettäväksi.

Invataksi

Asiakkaalla on oikeus käyttää invataksia, jos hän ei vammansa vuoksi kykene käyttämään tavallista taksia. Oikeutta haetaan vammaispalveluista ja hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto.

Yhteistoiminta-alue

Yksinmatkustusoikeus

Yksinmatkustusoikeuden myöntämisen kriteerinä voi olla vammasta tai sairaudesta johdettu erityisen perusteltu syy, esimerkiksi oman tai muiden turvallisuuden vaarantuminen. Oikeutta haetaan vammaispalveluista ja hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto.

Etupenkki-oikeus

Etupenkki-oikeus voidaan myöntää, jos asiakas ei voi vammansa tai sairautensa vuoksi käyttää taksin takapenkkiä. Oikeutta haetaan vammaispalveluista ja hakemukseen on liitettävä lääkärinlausunto.

Avustaminen ja saattaminen

Tavanomaiseen taksipalveluun kuuluu avustaminen autoon nousemisessa, matkan aikana ja tarvittaessa sisätiloihin siirryttäessä. Jos asiakas yksilöllisen tilanteensa, vammansa tai sairautensa vuoksi tarvitsee kuljettajan apua tavanomaista taksipalvelua enemmän, eikä asiakkaalla ole saattajaa, voi Akaan kaupunki myöntää oikeuden avustamislisään, saattajalisään, parillisään ja porrasvedosta aiheutuvaan lisään, jotka kuljettaja voi laskuttaa kaupungilta. Jos porrasvetolisä on myönnetty, porrasvedon tarve on ilmoitettava matkaa tilatessa. Mikäli Akaan kaupunki ei ole kyseistä lisää myöntänyt ei kaupungilla ole myöskään lisän korvausvelvollisuutta taksille. Invataksikuljetuksissa avustamislisä sisältää asiakkaan saattamisen ja avustamisen.

Asiakkaan mukana voi matkustaa yksi saattaja, joka toimii avustajana matkan aikana. Saattajalta ei peritä omavastuuta. Pääsääntöisesti toinen kuljetuspalveluasiakas ei voi toimia toisen saattajana. Toisen kuljetuspalveluasiakkaan halutessa toimia saattajana, hänen kykynsä toimia saattajana arvioidaan erikseen vammaispalvelutoimistossa. Saattaja voidaan ottaa kyytiin reitin varrelta. Saattajan tai avustajan lisäksi asiakkaalla voi olla kyydissä myös muita matkustajia. Tällöin matkan lähtöosoitteen ja määränpään on oltava sama kuin kuljetuspalveluasiakkaalla. Muu kuin saattaja maksaa omavastuuna yllä määritellyn yksin matkustavan asiakkaan omavastuun suuruisen maksun.

Opiskelumatkojen omavastuu

Kelan koulumatkatukeen oikeutettujen opiskelijoiden omavastuuosuus määräytyy koulumatkatuetun lipun hinnan perusteella (v. 2021 lipun hinta on 43,00 euroa, joka jaetaan

Yhteistoiminta-alue

matkalla/kk eli omavastuuosuus tällöin 1,00 euroa/yhdensuuntainen matka). Toisen asteen opiskelijoille opiskelumatkat ovat muuttumassa maksuttomiksi oppivelvollisuuden laajenemisen myötä.

Terveydenhuoltomatkat

Vammaispalvelulaki on toissijainen muihin lakeihin nähden. Vammaispalvelulain mukaisia kuljetuspalvelumatkoja **ei saa käyttää** terveydenhuoltomatkoihin, joiden korvaus perustuu sairausvakuutuslakiin tai korvaus tulee vakuutusyhtiöltä. Näitä matkoja ovat:

- lääkärin, hammaslääkärin, terveydenhoitajan, fysioterapeutin, laboratoriohoitajan tai psykologin vastaanotolla käynnit
- apuvälineiden sovitus
- lääkärin määräämät tutkimus-, kuntoutus-, ja hoitokäynnit

Terveydenhuoltomatkat tilataan Kelan ohjeiden mukaisesti numerosta 0800 98811.

Tietosuoja ja puheluiden tallentaminen

Akaan kaupunki ohjaa asiakkaat tilaamaan taksimatkat Tuomi Logistiikan Kuljetustenohjauskeskuksesta (KUOHKE). Tilausten tekemisen ja palvelun tuottamisen mahdollistamiseksi Akaan kaupunki luovuttaa Tuomi Logistiikan käyttöön seuraavat asiakasta koskevat tiedot:

- henkilötiedot (nimi, osoite, henkilötunnus, puhelinnumero)
- apuvälineet
- kommunikointiin, avustamiseen ja matkustamiseen liittyvät tarpeet
- kuljetuspalvelupäätöksen voimassaoloaika ja myönnettyjen matkojen määrä

Tiedot lähetetään autoihin sähköisessä muodossa.

Kuljetustenohjauskeskus tallentaa puheluja ja viestejä varmistaakseen puhelun tai viestin sisällön. Tallenteita käytetään asiakkaan ja Kuljetustenohjauskeskuksen oikeuksien ja oikeusturvan varmistamiseksi. Tallenteita voidaan hyödyntää myös henkilön sisäisessä koulutuksessa asiakaspalvelun kehittämiseksi ja laadun parantamiseksi. Tallenteita ei käytetä muihin tarkoituksiin eikä luovuteta Kuljetustenohjauskeskuksen ulkopuolelle muuten kuin lain nojalla.

Tietoja käsittelevät henkilöt ovat vaitiolovelvollisia.

Yhteistoiminta-alue

Palaute

- **Puhelimitse** 03 5678103 Kuljetustenohjauskeskuksen aukioloaikana maanantaista perjantaihin klo 8.00 - 16.00.
- **Sähköpostilla** kyytipalaute@tuomilogistiikka.fi
- Sähköpostiosoite asiakaspalvelu@tuomilogistiikka.fi on edelleen käytössä Tuomi Logistiikan muussa asiakaspalvelussa.
- **Postitse:** Kuljetustenohjauskeskus / Tuomi Logistiikka, Särkijärvenkatu 1, 33840 Tampere.

Lisätietoja <http://tuomilogistiikka.fi/palvelut/henkiloliikenne/yksilo-ryhmakuljetukset-paivittaisen-liikkumisen-apuna/>

Ohjeeseen liittyviä lisätietoja:

Akaan kaupunki, Vammaispalvelut: sosiaalityöntekijä p. 040 335 3385, asiakasohjaaja p.040 335 4275 tai p. 040 335 3650 ja palvelusihteeri p. 040 335 4662.

Matkan tilaamisen ohjeet

Matkan tilaaminen puhelimitse:

Kuljetustenohjauskeskuksen (KUOHKE) puhelinnumero on: **03-5678 101**.

Keskukseen ilmoitetaan:

- asiakkaan nimi ja/tai asiakasnumero
- matkan tarkka lähtöosoite ja määränpää, myös paikkakunta
- matkatyyppi: asiointi- / työ- / opiskelumatka
- haluttu lähtöaika tai tarvittaessa ehdoton perille saapumisaika
- onko mukana apuvälineitä ja/tai joitain muuta huomioitavaa esim. pyörätuolin porrasveto
- tarvitaanko kuljettajan antamaa apua esim. saattaminen kotiovelle
- onko mukana saattaja ja/tai muita henkilöitä
- onko matkan aikana tarvetta lyhyeen pysähdykseen esim. kirjeen jättämistä varten, tällöin ilmoitetaan pysähtymisosoite.

Lankapuhelimesta soittaessa tilaus maksaa normaalin paikallispuhelumaksun ja matkapuhelimesta soittaessa oman operaattorin sopimuksen mukaisen puheluhinnan. Myös jonotusaika on maksullista.

Yhteistoiminta-alue

Matkan tilaaminen tekstiviestillä:

Tekstiviestillä matkan tilaamiseen on varattava riittävästi aikaa.

1. Viestiin kirjoitetaan asiakkaan nimi ja/tai asiakasnumero, tarkka lähtöosoite ja määränpää, haluttu lähtöaika tai ehdoton perille saapumisaika, onko mukana saattaja ja/tai muita henkilöitä, apuvälineet sekä mahdollinen lyhyt pysähdys.
2. Esim. "Ville Virtanen, lähtö Hämeenkatu 1 Tampere, kohde Teekkarinkatu 1 Tampere, lähtö 15.00, saattaja, rollaattori".
3. Viesti lähetetään numeroon **040 49199 2000**.
4. Paluuviestinä tulee vahvistus tilauksen perille tulosta sekä hieman myöhemmin viesti tilauksen tallentamisesta ja lähtöajasta.

Tekstiviestin hinta määräytyy operaattorikohtaisesti.

Matkan tilaaminen sähköpostilla:

Matka tilataan osoitteesta kyyti@tuomilogistiikka.fi

Viestiin kirjoitetaan samat tiedot kuin puhelimella tilaten. Kun tilaustiedot on kirjattu järjestelmään, tulee vastaus sähköpostitse.

Matkan tilaaminen tekstipuhelimella: Matka tilataan tekstipuhelinpalvelun kautta puh. 0100 2288, josta tilataan puhelu numeroon **03-5678 101**.